СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIII. Ч. 226. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го ЛИСТОПАДА 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 26, 1986 No. 226. VOL. XCIII.

НА ВІДЕНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗАГОВОРИЛИ ПРО УКРАЇНУ

Відень, Австрія (УІС „Смолоскип"). — У той сам день, коли відбувалася велика українська пресова конференція, на пленарній сесії Гельсінкської конференції голова Американської делеґації амб. В. Зіммерман у своєму виступі відзначив 10-ліття Української Гельсінкської Групи, а спів-голова Гельсінкської Комісії Конґресу ЗСА конґр. С. Гоєр, відзначаючи у своєму виступі це 10-ліття спеціяльно підкреслив смерть трьох членів УГГ у совєтських концтаборах (Ю. Литвина, О. Тихого, В Стуса).

14-го листопада на пленарній сесії Конференції голова американської делеґації амб. В. Зіммерман говорив про чотирьох українських політв'язнів — О. Тихого, Ю. Литвина, В. Марченка і В. Стуса, які загинули в совєтському ув'язненні в час між Мадридською і Віденською конференціями. Він говорив також про важко хворих — Л. Лук'яненка, М. Гориня, І. Кандибу, М. Горбаля, які „ще живі", але живуть у неможливо жорстоких умовах, а також про 400 релігійних в'язнів, а в тому і про українських католиків. У відповідь на це, з гострою антиамериканською і антизахідньою промовою виступив на тій самій сесії представник СССР В. Морозов.

У той самий день амб. В. Бауер, голова канадської делеґації, говорив про 10-ліття Української і Литовської Гельсінкських груп, а голова делеґації Ірляндії, Е. Бренон про переслідування національних меншин і релігії в СССР, назвавши стан людських прав в СССР, порівняльно до минулого року, реґресивним.

Щоб дати моральну підтримку членам Української Гельсінкської Групи, політв'язням і політзасланцям, з Відня було вислано на багато адрес листи-привітання з підписами членів різних делеґацій і правозахисних груп у Відні. Багато поштівок-привітань підписали Державний секретар ЗСА Дж. Шульц, амб. М. Кампелман, амб. В. Зіммерман та інші.

Правозахисну діяльність у Відні, яка відбувалася поза офіційною Конференцією названо „Паралельними Гельсінками". Це демонстрації, виставки, конференції.

У день відкриття Гельсінкської конференції, біля Гофбурґу, де вона відбувалася з ініціятиви АОЛПУ влаштовано українську демонстрацію з великим написом „У 10-ліття Української Гельсінкської Групи". Демонстрація відбувалася кожного дня, по кілька годин. В тому самому місці маніфестували жиди в обороні ув'язнених і жидів відмовників в СССР, домагаючись права на їхню еміґрацію.

Біля собору св. Стефана демонструвало кількасот литовців, естонців і лотишів.

У вечірніх годинах того дня, кард. Keніґ відправив у соборі св. Карла Панахиду за загинулих угорських повстанців. Після Панахиди кілька тисяч її учасників пройшли вулицями Відня з запаленими свічками на збірання біля Гофбурґу.

У виставочній палаті Мессе „Інтернаціонал спротиву" й Інститут ім. А.Сахарова влаштували виставку самвидавних матеріялів та матеріялів про Гельсінкські Групи в СССР, в якій взяло участь майже сорок правозахисних груп і організацій з різних країн, а в тому й українці.

3-го листопада у найбільшій залі палати Мессе влаштовано правозахисну пресконференцію, якою керував голова Інституту ім. А. Сахарова М. Гальтер і яку відкрив російський письменник В. Максімов. Конференцію особисто вітав голова делеґації ЗСА амб. В. Зіммерман, а письмові привіти і телеграми на конференцію прислали канцлер Західньої Німеччини Г. Коль, А. Щаранський, С. Візенталь, Ів Монтан і багато інших. До Президії Конференції були покликані відомі діячі: Є. Йонеско, Ю. Орлов (який у Відні став офіційним членом делеґації ЗСА на Гельсінкську конференцію), Л. Плющ, Р. Тавернье, Є. Кузнєцов, В. Максімов, Ю. Любімов, А. Ґінсбурґ, А. Малумян, А. Блох і А. Джолліс.

У своєму виступі на цій Конференції Ю. Орлов говорив також про членів Української Гельсінкської Групи Левка Лук'яненка і Миколу Горбаля.

Канада прийняла совєтських дезертирів

Торонто. — Газета „Торонто Ґлоб енд Мейл" повідомила, що до Канади прибули п'ятеро колишніх совєтських вояків, які дезертирували з окупаційних військ і пробули в полоні у партизанів понад три роки. Цей факт підтвердили також пресовий секретар міністерства внутрішніх справ Канади Пол Фрейзер і представник Канадсько-Української Суспільної Служби Роберт Микитюк. „Наскільки я знаю, п'ятеро вояків уже в Канаді", — сказав П. Фрейзер у телефонічній розмові зі свого мешкання в Оттаві. Газета „Торонто Ґлоб енд Мейл" повідомила, що вояки були передані канадським представникам в Афганістані, недалеко від афгансько-пакістанського кордону. Значну ролю в цій справі відіграли аґенти англійської розвідки.

Як повідомляє газета, шестеро совєтських дезертирів мріяли продістатися до Канади. Прибули до Канади лише п'ятеро. Що сталося з шостим, покищо невідомо.

Ось що сказав Р. Микитюк про колишніх совєтських вояків: „Вони перебувають тепер на військовій базі. Наступного тижня їх передадуть нам. Вони дезертирували зі совєтської армії бо не хотіли брати участь у вбивствах. Ми їх розмістимо по родинах."

Пресове агентство ЮПІ подає прізвища колишніх совєтських вояків: Ігор Ковальчук — 26 років, Сергєй Бусов — 22 роки, Ніколай Головін — 23, Владіслав Наумов — 24 і Вадім Плотніков — 21.

Знайдено документ визнання УНР

Буенос Айрес (УІБ). — Завдяки заходам д-ра М. Рубінця, голови Представництва Української Народної Республіки в Бразилії, знайдено тут в архівах текст офіційного визнання Української Народної Республіки урядом Арґентини, датований 5-го лютого 1921 року. Це вже був час, коли Україну окупувало московсько-большевицьке військо, а уряд Симона Петлюри перебував в екзилі у Польщі. Цей акт був першим офіційним визнанням уряду УНРеспубліки в екзилі.

Як відомо, в 1929 році у Вашінґтоні був проєкт закону сенатора Копленда, щоб уряд ЗСА вислав офіційного дипломатичного представника Америки до Европи й акредитував його, як американського амбасадора при уряді УНР.

Помер Е. Кох

Джерзі Сиmі, Н. Дж. (О. К.) — У виданні щоденника „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ з понеділка, 17-го листопада ц.р., що появляється у Західній Німеччині, знаходиться довша вістка п. н. „До кінця заскорузлий націонал-соціяліст" пера Стефана Дітріха, в якій цей журналіст подає, що 12-го листопада ц.р. помер на 90-му році життя у в'язниці Барчево (раніше Вартенбурґ) Еріх Кох, після 36 років тюрми.

Автор допису починає його від того, що Адольф Гітлер твердив немов Е. Кох має „вірні очі" і що він ніколи не зрадить фюрера. На думку С. Дітріха, він таким залишився до смерти, і ніколи не висловив одного слова жалю за всі свої вчинки. Е. Кох був в очах націонал-соціялістів — пише автор статті — „відповідною людиною для сходу Европи", бо він був до глибини душі переконаний в меншевартості слов'ян і жидів. Але мав він завжди велику пошану перед комунізмом і Сталіном.

Е. Кох, що був працівником на залізниці, був назначений Гітлером в 1933 році президентом Східньої Прусії, а в додатку до цього високого посту в 1941 році став він райхскомісаром України. Під особливою опікою М. Бормана Е. Кох розгорнув свою страхітливу діяльність проти українців, яка, як пише С. Дітріх, була навіть для плянів гітлерівського уряду надто драстична, бо дуже скоро змінила настанову до німців, спершу прихильних їм, українців. Девізою Коха було тоді: „Краще повісити сотку невинних людей, як пропустити одного винного". Коли в концентраційних таборах Коха його помічники не вспівали із знищенням людей, він казав встановити тягарові авта, так, що випари із їх газу вбивали людей внутрі негайно. Крім того, припускають, що Е. Кох призбирав майна, загарбленого із музеїв та інших культурних осередків України, яке оцінювали на понад 100 міл. німецьких марок.

С. Дітріх інформує, що на кінець війни кат України ще призначив на смерть сотки тисяч німців із Східньої Прусії, даючи наказ „боронити Кенігсберг до останньої краплі крови". Сам, однак, Е. Кох втік на воєнному кораблі „Східня Прусія"

За інформаціями „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ", Е. Кох чотири роки жив під фальшивим прізвищем в Шлєзвіґ-Гольштайні аж до часу, поки його відкрили і арештували та видали до Варшави. Довгими роками йому вдалося голодівками, спробами самогубства та іншими хитрощами відкладати процес проти нього. Щойно в 1959 році після п'ятимісячного процесу, який у західній пресі окреслювали як дуже „фер", його засудили на смерть за участь у замордуванні 400.000 осіб. Але присуду ніколи не виконано, ніби тому, що в'язень був у злому стані здоров'я. Так він дожив до 90 року життя.

У Філядельфії відзначать 10-річчя УГГ

У редакції „Свободи" гості з Філядельфії (зліва): У. Мазуркевич, Х. Сеник і В. Андрейчик.

Джерзі Сиmі, Н. Дж. (О. К.). — Редакцію „Свободи" відвідали представниці завжди активного Комітету Оборони Національних і Людських Прав в Україні: Уляна Мазуркевич, Христя Сеник і Віра Андрейчик, щоб поінформувати про їхній останній задум, а це гідно відзначити у Філядельфії 10-річчя Української Гельсінкської Групи.

Відзначення відбудеться ще в місяці листопаді, тому, що в тому місяці перед десяти роками засновано УГГ, конкретно в неділю, 30-го листопада ц.р., о год. 3-ій по полудні в гарній і престижевій залі св. Василія Великого у Факс Чейсі, при 711 Факс Чейс ровд. Для піднесення важливости цієї імпрези ініціяторки її запросили до участи відомий широко із своїх виступів в Канаді та по широкому світі хор „Веснівка" з Торонто під керівництвом Квітки Зорич-Кондрацької. Зі словом про УГГ виступлять дві найбільш активні членки УГГ у вільному світі д-р Ніна Строката-Караванська і Надія Світлична.

Організаторки запросили також до співучасти ряд представників американського політичного світу і з цієї причини після програми відбудеться ще й прийняття з коктейлем для продовжування свобідних розмов.

В рамках цих святкувань Комітет відзначить конґресмена Дона Риттера.

У часі розмови в редакції ми ще раз з гостями відсвіжуємо ряд їхніх успішних та амбітних акцій, від часу постання цього комітету в 1974 році, заснування якого спонукала боротьба про звільнення Валентина Мороза тому і первісна назва комітету була „В обороні В. Мороза". Це був перший комітет для таких акцій і тим він залишився найстарший, хоча його провідниці ніяк не старіються ані вигля дом, ані активністю.

Впродовж 12 років, що проминули від того часу, комітет провів такі великі акції як ця перша в обороні В. Мороза, а відтак участь у міжнародних конференціях в обороні людських прав як в Мадриді (брала участь Орися Гевка), в Београді (Зірка Луцька), Оттаві (Христя Сеник, Уляна Мазуркевич, Барбара Енн Данковська і Христя Филипович).

Але найбільше акцій проводять членки цього комітету в рамках „лоббіінґ" у Вашінґтоні, де постійно стараються тримати зв'язки із членами обидвох законодатних тіл та іншими полі-

(Закінчення на стор. 3)

КОМУНІСТИ ЦЕНЗУРУЮТЬ КАТОЛИЦЬКІ ВИДАННЯ В ПОЛЬЩІ

Варшава, Польща. — Польські урядові комуністи зробили, на думку багатьох західніх політичних спостерігачів і акредитованих кореспондентів, ще одну основну помилку, яка може ускладнити відносини між Римо-Католицькою Церквою і державою. Урядовий цензор офіційно заборонив публікувати у католицькому журналі звернення церковної ієрархії до католиків в Польщі, щоб вони економічні і соціяльні справи намагалися частинно вирішувати самі шляхом організування католицьких асоціяцій і комітетів допомоги вбогим.

Очевидно, заклик римо-католицька ієрархія зробила тому, що держава, а тимбільше комуністична система в Польщі, не здібна розв'язати тяжких економічних і соціяльних проблем, що у свою чергу викликає незадоволення серед населення і наростання відосередніх, а то й ворожих до комунізму сил, яких режим опісля, назвавши ворогами народу, судить і засилає до тюрем, замість постаратися про принаймні частинну розв'язку цих пекучих проблем.

Статтю про ці справи написав о. Альойзи Оршулік, директор пресової католицької аґенції, відповідальної за контрольовані Церквою видання в Польщі, порушувати в ній дуже чулі і небезпечні для комунізму питання, над яким може і застановлялися у політбюро комуністичної партії Польщі, але розв'язати їх не змогли без затягнення додаткових західніх кредитів, або масивної західньої економічної допомоги, якою, наприклад, користується Румунія, Мадярщина і Юґославія, якщо говорити про комуністичні держави у Східній Европі.

З хвилиною заборони діяльности робітничої профспілки „Солідарність", Церква частіше почала критикувати уряд за соціяльні справи, а її речники вказували на цілий ряд нерозв'язаних проблем, які сьогодні чи завтра доведуть до нової конфронтації народу з комуністичним режимом.

У забороненій і знятій зі сторінок журналу статті, яка опісля появилася у формі летючки і була масово поширена серед католиків, о. Оршулік оспорює право держави забороняти приватним несубсидійованим державою організаціям, релігійного чи громадського характеру, організувати свої власні неполітичні асоціяції, єдиним завданням яких є поправити матеріяльний стан своїх членів.

Запитаний кореспондентами про причину заборони публікації згаданої статті о. А. Оршуліка, офіційний речник уряду Єже Урбан заявив, що цензор має право вилучити кожну річ з будь-якої публікації, яка „поширює неправдиві інформації". При тому Урбан виразно і недвозначно заявив, що уряд не буде толерувати „держави в державі", чи недержавної діяльности в упорядкованому суспільстві.

Політичні спостерігачі передбачають, що в Польщі назріває новий конфлікт народу з комуністичним режимом, який покищо почався тихим спротивом і бойкотом внутрішньої політики, проголошеної недавно самим першим секретарем компартії Войцєхом Ярузельським.

У СВІТІ

ОФІЦІЙНЕ ПРЕСОВЕ агентство Афганістану повідомило, що на місце Бабрака Кармаля, який займав досі виключно церемоніяльний пост президента, компартія, очевидно за згодою Москви, назначила Гаї Мохаммеда Чамкані, мало відомого лідера племени, який досі нічим не відзначився і не брав участи в політичному житті комуністичного Афганістану на вищому рівні. Як відомо, Москва остаточно позбулася Б. Кармаля і він зрезиґнував минулого тижня з усіх своїх постів, без жадного пояснення.

ДВОЄ ОЗБРОЄНИХ ЛЮДЕЙ в Римі силою захопили малий гелікоптер, наказали летунові знизити лет над площею великої тюрми на передмісті Риму і схопили двох в'язнів. Терористи тримали в закладі 10-літнього сина пілота і заявили, що застрілять його, якщо пілот не виконає їхнього зарядження. Після визволення своїх товаришів з тюрми, терористи примусили пілота приземлитися на футбольному грищі і, захопивши силою переїжджаючий автомобіль, втекли у невідомому напрямку. Італійська поліція почала інтенсивні розшуки за терористами.

РИВАЛІЗУЮЧІ МІЖ СОБОЮ політичні фракції Палестинської Визвольної Організації знову намагаються, правдоподібно з допомогою Сирії, знайти порозуміння між собою. Представники кількох фракцій прибули до столиці Сирії Дамаску, щоб там відбути довші наради, початок яким дала зустріч у Празі, Чехо-Словаччина, шефа штабу збройних сил ПВО Каліля аль-Вазіра, відомого також під прізвищем Абу Джіґад, з д-ром Джорджом Габашем, відомим лідером популярного фронту для визволення Палестини. Згаданий фронт є найбільшим противником Ясіра Арафата, теперішнього лідера ПВО. Обидва лідери Вазір і Габаш перебувають тепер в Москві і там отримують від головних терористів в Кремлі нові інструкції щодо їхньої співпраці. Очевидно, Москва вважає Арафата своїм найближчим альянтом і не хоче його позбуватися з керівництва ПВО.

РУМУНІЯ, ЯК ВИГЛЯДАЄ з повідомлення румунського пресового аґентства, вирішила вмішатися до справи переговорів між президентом Роналдом Реґеном і генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґробачовим у справі зменшення, або повної ліквідації атомової зброї на протязі певного часу. Президент Румунії і перший секретар румунської комуністичної партії Ніколяє Чавшеску виступив публічно з апелем до М. Ґорбачова і Р. Реґена, щоб вони не занедбали справи дальших зустрічей на вершинах і переговорів про роззброєння на різних рівнях. Чавшеску зустрівся також з кореспондентами під час референдуму, яким Румунія хоче добитися зменшення збройних сил і заощадження фінансів, які можна б тоді перекинути на покращання економіки. Румунський лідер назвав цей референдум, у якому беруть участь усі румуни від 14-го року життя вгору, „голосуванням за мир".

ПАПА ІВАН ПАВЛО II признався у Новій Зеляндії, що різниця в поглядах на основні питання між Римо-Католицькою й іншими Церквами є справжньою перешкодою до з'єднання християн і успішности дії екуменічного руху. Розмовляючи з лідерами християнських віровизнань, Папа признався, що репрезентована ним Церква не є без вини і вона дуже часто ставить такі вимоги, яких не можуть прийняти інші християнські громади. Заява Папи в Новій Зеляндії є першим відкритим діялогом про справи екуменізму.

М. ҐОРБАЧОВ ПРИБУВ ДО ІНДІЇ З ОФІЦІЙНОЮ ВІЗИТОЮ

Ню Делі, Індія. — Совєтський лідер — генеральний секретар ЦК КПСС — Міхаїл Ґорбачов прибув у вівторок, 25-го листопада до Індії з офіційною візитою, ціллю якої є затіснити політичну й економічну співпрацю між Совєтським Союзом і урядом прем'єр-міністра Раджіва Ґанді, який, як кажуть політичні спостерігачі, ще не вибрав політичної лінії і вагається: поширювати більше співпрацю із З'єднаними Стейтами Америки, які без сумніву, могли б значно більше допомогти Індії поправити їхню занедбану економіку і сільське господарство, чи йти по старій традиційній лінії витиченій його мамою Індірою Ґанді, яка послідовно співпрацювала з комуно-московською імперією.

До візити М. Ґорбачова в Індії приглядатимуться політичні діячі цілого світу, а зокрема лідери Китайської Народної Республіки, Японії, яка також шукає ринків збуту у відсталій економічно країні, ЗСА, Великобританія (Індія є членом Коммонвелту) і Европа з якою уряд Ґанді розпочав торгівлю на ширшу скалю. Все одно, не дивлячись на зв'язки Індії з іншими країнами, головну частину модерної зброї, літаків, амуніції, військового виряду, престарілої дещо військової технології, постачає Індії Совєтський Союз, який заробляє на цій торгівлі грубі більйони долярів, а побіч того закріплює свою присутність в тій частині світу.

„Ми знаємо, що Захід не буде любити того, що буде сказано і зроблено під час візити М. Ґорбачова, але наші зв'язки з СССР є сильними і вони зростатимуть в майбутньому", — заявив кореспондентам М.К.Разґотра, колишній міністер закордонних справ Індії. Індії, очевидно, не подобались залицяння ЗСА до Пакістану і співпраця з тією державою, яка охоплює приблизно 1.74 більйона долярів, бо Індія почувається загроженою від Пакістану, не зважаючи на кількакратне запевнення, що американська зброя ніколи не буде вжита проти Індії.

Західні спостерігачі особливу увагу звертатимуть на поведінку і слова Р. Ґанді під час візити совєтського лідера, який прибув до Індії з багатьма політичними, економічними і військовими дорадниками, численними представниками совєтських засобів масової інформаціїл і 200 охоронниками-каґебістами, які мабуть недовіряють індійській охороні після того, як особисті охоронники Індіри Ґанді застрелили її при вході до будинку уряду.

Індійські заяви приязні з СССР є парадоксальними, бо у практичному житті індійці більше пов'язані із західніми демократичними країнами і їхніми сильними економічними системами.

В Таїлянді знайшли радіоактивне молоко

Бангкок, Таїлянд. — Заступник міністра харчів і медикаментів Таїлянду Пак ді Потхішірі дав розпорядження забрати з таїляндських крамниць порошковане молоко, імпортоване з Данії і Голляндії.

За словами міністра, рівень радіяції в цьому молоці перевищує втричі дозволений таїляндськими стандартами. „Цей рівень не представляє небезпеки для здоров'я, але є вище норми. Тому ми дали розпорядження негайно забрати імпортоване молоко з крамниць", — пояснив заступник міністра на пресовій конференції.

Компанії, які імпортують порошковане молоко з Данії і Голляндії, привезли це молоко біля трьох місяців тому. Невідомо однак, яка кількість з цього молока була продана.

П. Потхішірі впевнено заявив, що підвищена радіоактивність імпортованого молока є наслідком катастрофи на чорнобильській енергетичній станції. Таїлянд посилив перевірку харчових продуктів, які надходять з Европи, після чорнобильської катастрофи. Прийняті в Таїлянді норми і стандарти в більшости випадків більш строгі, ніж аналогічні норми Міжнародної організації охорони здоров'я.

В АМЕРИЦІ

ДИРЕКТОР ІНСТИТУТУ ЗСА і Канади Георгій Арбатов на сторінках газети „Правда" висловив здогад, що до укладення договору про роззброєння пройде ще не менш як два роки. Судячи з усього, совєтські керівники втратили надію договоритися з Адміністрацією Роналда Реґена і покладають надії на майбутнього президента, сподіваючись, мабуть, що ним стане ліберальний демократ. Стаття Г. Арбатова містить грубі напади на президента Р. Реґена. Акредитовані в Москві західні дипломати були здивовані тоном статті. Не викликає сумніву, що стаття Арбатова могла бути надрукована лише з одобрення вищого совєтського керівництва.

ДО ЗСА ПОВЕРНУЛИСЯ З Манаґуа Селлі Гасенфас, жінка засудженого сандіністським трибуналом Юджіна Гасенфаса, і його брат Вілліям. Селлі і Вілліям сказали репортерам, які зустрічали їх на летовищі, що їхня поїздка в Манаґуа була корисною хоч би тому, що Юджін не почувався одиноким на суді.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ООН прийняла резолюцію, яка осуджує З'єднані Стейти за бомбардування Лівії в квітні цього року. За резолюцію голосувало 79 країн, проти — 28. Авторами резолюції були арабські країни. Крім них З'єднані Стейти осудили Совєтський Союз і його сателіти.

СОВЄТСЬКИЙ АМБАСАДОР у Вашінґтоні Юрій Дубінін вручив орден Дружби народів американському вченому докторові Албертові Сейбінові, який створив ефективну вакцину проти поліомєліту. Вакцина була впроваджена в систему охорони здоров'я З'єднаних Стейтів Америки 30 років тому і врятувала не менш як п'ять мільйонів осіб у всьому світі. 14-річною дитиною А. Сейбін еміґрував до ЗСА з Росії. Діяльність Сейбіна широко визнана більшістю держав світу. Цією весною він дістав вищу цивільну нагороду ЗСА — президентську медалю Свободи. Не приховуючи, що церемонія нагородження носить пропаґандивний характер, совєтський амбасадор закликав до „відновлення довір'я" між ЗСА і Совєтським Союзом в ім'я попередження війни, яку, за словами Ю. Дубініна, „не можна виграти і яка була б величезним злочином проти людства". Совєтський амбасадор сказав, що д-р Сейбін боровся проти поліомєліту в тісній співдружбі з видатними совєтськими вченими. „Це співробітництво продовжується, а праця і досвід цих мудрих людей є блискучим зразком розвитку відносин між нашими країнами", — додав Дубінін.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

День Подяки — День молитви і День родини

Покликавшись на Джорджа Вашінґтона, який, як перший президент З'єднаних Стейтів Америки, проголосив день 26-го листопада 1789 „Днем прилюдної подяки і молитви" Господеві за мир, безпеку і добробут, президент Роналд Реґен проголосив четвер 27-го листопада 1986 року „Крайовим Днем Подяки". У тій своїй проклямації Президент закликає усіх американських громадян дякувати Господеві за те, що Він поблагословив цю країну і її мешканців.

Це була гарна проклямація Роналда Реґена, яка не сподобається безвіркам і цинікам і всім незрячим, які несвідомі, що земних дарів не мали б, якби їх не дарувала їм Вища Сила. Джордж Вашінґтон нав'язував початок Дня Подяки до переживань перших імігрантів, які дякували Господеві, що вони пережили страшенне важку зиму і могли розпочати нове життя в цій країні. Нащадки цих перших імігрантів розбудували впродовж коротких двох сторіч ЗСА у наймогутнішу державу у світі, з найбільшою свободою і найбільшим добробутом. Але теперішній американський Президент каже правду, що це обов'язкове для всіх стейтів свято є найбільш характеристичним для американського народу. Характеристична риса американського суспільства каже шанувати традицію. Коли б не було пошани до традиції, то не було б Дня Подяки, і коли б не було віри у Провидіння, якому треба завдячувати всі блага, що ними ми користуємося, то не було би духовного змісту того свята.

Часи зміняються і ми зміняємось з ними — ствердили своєю пословицею античні римляни, і ця філософська правда стосується і Дня Подяки. Із зміненням часів змінився теж характер відзначування Дня Подяки. За традицією збереглась молитва і збереглась вдячність Всевишньому, але насправді, у практиці, День Подяки став найбільшим у цілому році Днем Родини. Тільки ще з Різдвом Христовим можна порівняти День Подяки, бо в обидва ті дні традиційно збирається за святковим столом вся родина та запрошує ще самотніх приятелів, щоб не почувалися „зайвими людьми", які не мають нікого, з ким поділитися радощами і смутками.

В Америці Різдво Христове подекуди скомерціялізовано, перетворено цілий різдвяний сезон у масовий закуп подарунків з масовими картками з побажаннями. У Дні Подяки дякується за існуючий добробут. Але, очевидно, не в ньому суть справи. Суть справи у тому дусі, що окутує День Подяки чаром традиції і чаром родинної спільноти. Ми добровільні вигнанці з рідного краю, які пішли в незнане, щоб не бути під ворожим режимом, знайшли в Америці такі умовини життя, про які й не мріяли. Більшість із нас піднеслись на вищий щабель суспільної драбини і доробилася меншого або більшого добробуту. Є ще між нами бідні, але є й уже справжні богачі. І є за що дякувати Господеві не тільки за матеріяльні добра, а за можливість творити тут непроминальні вартості культури, що їх не можна творити в Україні, підпорядкованій московському Політбюрі і КҐБ. І в День Подяки треба згадати незлим тихим словом наших земляків в Україні, які не мають найпримітивніших предметів, потрібних сучасній культурній людині, та які живуть в атмосфері страху, взаємної підозри і під ворожою однопартійною владою. У своїй проклямації американський Президент закликає до молитов у День Подяки.

Український поет-Український Січовий Стрілець правильно схопив у своєму гимні „Боже Великий-Творче всесильний" „Навіть молитись ворог не дасть..." Тому помолімся в День Подяки не тільки за себе і своїх рідних, а й за всіх наших земляків в Україні, які позбавлені всього того з чим пов'язаний американський День Подяки.

ЗІ СТОЛИЦІ ПАКІСТАНУ інформують, що сильні відділи совєтського і афганського війська вдерлися, після дводенного бомбардування до повстанської бази у східній частині Афганістану, зірвали при допомозі експльозивних матеріялів усі криївки, вбили кільканадцять старших осіб, бо головні сили повстанців зуміли вирватись з оточення і втекти в гори. Вміжчасі акредитовані дипломати в Кабулі, столиці Афганістану, повідомили, що там вибухли великої розривної сили бомби, які були підкладені під будинки головного командування армії і головної квартири комуністичної партії. Говорять, що антикомуністичні повстанці правдоподібно хотіли виконати атентат на тамошнього лідера компартії, ставленника Москви Наджібулдяга.

Степан Женецький

МОСКОВСЬКІ МОЖНОВЛАДЦІ ДБАЮТЬ ПРО СВОЮ СТОЛИЦЮ

Як пишуть добрі знавці московської імперії, царської і комуністичної, усі московські володарі — як білі царі, так і червоні ватажки, завжди дуже дбали і розбудовували столицю своєї імперії, тюрми народів Петербург, а тепер Москву. При цій нагоді пригадаємо, що московський жорстокий цар Петро перший, який замордував свого власного сина, а якого росіяни назвали „великим", вигубив кілька десяток тисяч українських козаків при будові своєї нової столиці, яку він назвав з-німецька „Петерсбурґом".

Також усі московські комуністичні ватажки, від часів жорстокого не-росіянина Сталіна, дуже дбали про те, щоб розбудувати Москву, до якої вони наново перенесли столицю московської червоної імперії, яку цілком слушно назвав президент Америки Роналд Реґен „країною зла". Важливість московської столиці „матушки" Москви, в серцях усіх московських комуністичних можновладців завжди відогравала більшу ролю, як Вашінґтон, чи Ню Йорк, у політиці американських президентів. Насправді, американських президентів часто звинувачували в занедбуванні американської столиці.

Щоб зрозуміти, чому московські комуністичні головачі присвячують спеціяльну турботу для їхньої столиці, слід пригадати історію Франції та цей факт, що всі французькі революції відбувалися в Парижі. Також обидві останні московські революції — лютнева і жовтнева — були започатковані в столиці Петерсбургу, тепер Ленінґраді. З цього випливає важлива причина: льояльність головного, столичного міста до комуністичного режиму, має переважливе значення.

Столиця московської комуністичної імперії, що її комуністи перенесли з Петербурґу до Москви, є важливою ще й з тієї причини, що вона є осередком, де перебуває багато чужинців, отже вона сповняє функцію „вікна", через яке світ споглядає на московську імперію. І саме це є найважливішою причиною для московського комуністичного режиму, що він витрачає багато енергії та фондів на її розбудову, щоб робити „добре враження" про московську комуністичну імперію на зовнішній світ.

Та які б там не були причини, московсько-комуністичні верховоди завжди висували і досі висувають свою столицю, Москву, в упривілейоване становище в порівнянні з усіма іншими містами імперії. Від самого початку існування московського комуністичного, кривавого царства, Москва завжди була заосмотрювана всякими рідкими, люксусовими добрами в багато більшій кількості і якості, як усі інші міста в цілій імперії. Крамниці Москви найперше і найбільше отримують рідкісні, імпортовані товари.

Щоб жити в Москві, — це завжди є мрією мільйонів жителів московської комуністичної імперії. Від середини 50-их років, режим завів дуже строгу контролю на поселювання у столиці. Це спричинило, що люди вдаються до різних, не раз дуже рафінованих видумок і штучок, щоб одержати „прописку" на прожиток у Москві. В особистому пасморті кожного громадянина Совєтського Союзу є назване місце, де хто проживає, і в цей спосіб визначається, в якому місті хтось може жити. Щоб здобути місце призначення на проживання в Москві, підсовєтські люди вдаються до всяких штучок-видумок: від удавання „великої любови" до „родной столици", до підкупства „чиновніка", який є відповідальний за уділювання „прописок".

Московичі, тобто ті, хто живе у Москві, дуже горді з того, що вони є мешканцями „бєлокаменной століци" і споглядають звисока на тих, хто мешкають в Ленінграді, Києві, Одесі, чи Ташкенті.

Могло б здаватися, що мешканці московсько-комуністичної столиці Москви, краще живуть, та мають кращі вигоди, як решта населення московської червоної імперії. Одначе найновіші досліди, що їх провадив Соціологічний інститут академії наук в Москві, виявили якраз протилежне.

Переведені опити виявили, що, відповідаючи на 23 питання відносно їхнього життя, москвичі в основному є багато менше задоволені, аніж мешканці інших великих міст московської комуністичної імперії. Тільки 15 відсотків москвичів задоволені із публічного транспорту (не зважаючи на люксусові підземки в Москві) в порівнянні із 30 відсотками в інших містах Совєтського Союзу. Тільки 18 відсотків (супроти 20) є задоволені із достави товарів), 23 відсотки (супроти 26) із каварень і ресторанів. В загальному, тільки 44 відсотки москвичів є задоволені зі свого життя в основному, в порівнянні із 52 відсотками в інших містах і 49 відсотками населення усієї імперії.

Із нестабільною економією, московський комуністичний режим не міг забезпечити якогось хоч би трошки вищого життєвого рівня мешканцями своєї столиці в пройдених роках. Хабарництво і корупція в Москві, що процвітали за Брежнєва, багато причинилися до погіршення життєвих обставин у столиці.

Промовляючи досить відкрито на нещодавньому зібранні партійних активістів у Москві Боріс Єлцін, новий секретар партійного комітету столиці, признав, що сьогоднішнє життя москвичів гірше, під багатьома оглядами, як на провінції. Він вказував на дуже повільну будову житлових домів, брак приміщень для дитячих садків та інші важливі недостачі. (Тому то росіяни так численно сунуть, мов сарана на Україну, бо, як каже російська пословиця: „На Вкраїні добре жить — є що шамать, є що пить". С.Ж.).

Тому то москвичі, — пише нещодавній виходець із Совєтського Союзу, слідкують із спеціяльною увагою за словами й ділами (діл, покищо немає, а тільки самі пусті обіцянки, хоч він уже „царствує" повного півтора року — СЖ) нового найвищого московського комуністичного ватажка, Ґорбачова. А тому, що допомога столиці є головною підставою для скріплення режиму, москвичі сподіються, що Москва найперше скористає з його реформ. Якщо цього не станеться, — пише цей виходець, — зростаюче незадоволення москвичів матиме значний вплив на дальше погіршення політичної ситуації в московсько-комуністичній тюрмі народів.

Лист до примаса Польщі

Професор доктор Андрій Кавчак, директор Інституту Центральної Европи, написав листа до примаса Польщі Кардинала Юзефа Глемпа. Пересилаю листа в перекладі на українську мову:

Андрій Глуховецький член Інститут Центральної Европи.

Монтреаль, 17-го жовтня 1986

До Їх Еміненції
Отця Кардинала Йосифа Ґлемпа Примаса Польщі

Всечесніший Отче Примасе!

З причин великого занепокоєння і журби українських приятелів в Канаді і З'єднаних Стейтах Америки про долю Української Церкви в Польщі, звертаюсь — разом із співробітниками — до Їх Еміненції з гарячим закликом огорнути цю Церкву спеціяльною опікою й допильнувати, щоб вона стала для українського населення, яке в жалюгідний спосіб є розпорошене по цілій Польщі, такою самою, як є Римо-Католицька Церква для польського народу.

Бажаю подати до ласкавого відома Їх Еміненції, що 29-ий Загальний з'їзд канадської польонії, на якому я мав честь вислухати слова Їх Еміненції, вибрав мене заступником президента Президії Конгресу канадських поляків і одноголосно ухвалив вислати сердечну телеграму до Конґресу Українців Канади, який саме відбувався у Вінніпеґу.

Коли дивимося через океан на затяжну боротьбу нашої вітчизни, про яку з глибоким відчуттям Ви говорили — і коли дивимося на трагічну долю українського народу, набираємо щораз більшого почуття єдности з нашими побратимами й не бачимо доброї майбутности для нових польських поколінь, якщо вони не будуть в єдності й братнім союзі з усіма народами між Німеччиною і Росією.

З-поміж тих народів українців — як в Европі, так і в Північній Америці, творять начисленнішу і найбільшу спільноту. З тієї причини спонуканий християнськими почуваннями милосердя, любови ближнього й почуттями обов'язку будувати підвалини для кращої майбутности — для цілої території Середньої Европи, запевняємо Їх Еміненцію про наші найглибші почуття приязні до українських побратимів і щирої журби про їх долю.

Віримо, що всі кроки Їх Еміненція вважатиме за відповідні з метою запевнення українцям в Польщі якнайкращої душпастирської опіки і розвитку згідно з його національною традицією. Віримо, що ці кроки видадуть стократний плід для нашої вітчизни. Ці кроки будуть славним продовженням великих традицій золотого віку Речипосполитої, коли-то вона вславилась релігійною толерантністю і пошануванням прав одиниць і спільнот та багатокультурністю.

З висловами глибокої пошани, —

проф. д-р Андрій Кавчак
директор
Інституту Центральної Европи.

Іванна Савицька

ПОРТРЕТ М. ГАРАСОВСЬКОЇ—ДАЧИШИН

Коли б допитливий читач шукав за життєписом мисткині, за процесом навчання і студій цієї небуденної жінки, за датами мистецьких виставок, його відсилаю зразу до Енциклопедії Українознавства ч. 1. Інформації там правда, скупенькі, та каталог з останньої виставки в Чикаґо (листопад 7-8-9-ий) складений так професійно і так вичерпно, що він послужить усіма потрібними даними про шлях мисткині і її творчий доробок.

Більше фактажу зайво тут додавати, та все таки хочеться щось і від себе сказати з нагоди такої події, як двадцята виставка картин Марії Гарасовської Дачишин.

Коли б я була мистцем, мистцем — портретистом, я б намалювала з Марії Гарасовської портрет. Вузька, біла доріжка високо, високо над чолом, чорне волосся, два луки брів, що розмашистими птахами простягаються у підніжжя чола, і малий, допитливий носик. Це все! Більше малювати не треба.

Але я не маляр, — і портрет, що його беруся рисувати, матиме головно духові риси мистця, кольорит інтелекту й оте вічне горіння і хотіння жити мистецтвом, хоч і скромно, може заскромно, але повно, неосквернено, жити справжнім мистецьким терзанням аж до одержимости прямо.

Прозаїк назве це донкіхотством у найдосконалішій мислі.

Мої життєві стежки зі стежками мисткині збігалися колись вряди-годи. Ми зустрілися перший раз у малому селі Любачівщини, ми ще були дітьми, а може вже і підлітками, і хоч Марійка не була в гурті найстаршою, наводила зразу порядок, у грах була поважатим, коротким словом — гетьманувала над нами. Наймолодший із гуртку Остап тільки підстрибував, підбігав онесмілений трійкою галасливих дівчат.

Миготіли тоді Марійчині крутоверті кісоньки, мов два вужики, а спілий, яскравий рум'янець пашів вогнем, мов на порцеляновій ляльці, купленій у найдорожчій крамниці у Сокалі.

А згодом — усе розбрилося і полетіло в життя окремими стрімкими стежками...

Після страшної війни я зустріла Марію Гарасовську в одній із німецьких, купелевих місцевостей, набитих по вінця переселенчою знаттю. Вона сама, єдина горнула тоді до себе маленьке, тендітне дівчатко. Під портретом тодішньої Міки можна б покласти напис „Дольороза".

Справа в тому, що в воєнних подіях і борсаннях за волю затратився у хуртовині батько дитини, мисткині муж. Вона побивалася, мов поранена птаха, зчорніла, зажурена, але повна надії! Усе скінчилося добре. Муж віднайшовся і життя покотилося далі.

У той тяжкий час Марія вже була по студіях, була готовим мистцем, але мольберт і фарби на деякий час притихли, і лиш врядигоди з'являвся на мольберті мокрий, сумний ескіз.

Пройшло переселення, і стежка в мистецький світ Гарасовської на деякий час щезла з моїх очей. І тільки з преси долітали до мене чутки, що Міка живе в Чикаґо, постійно творить, подорожує багато, влаштовує виставки, не піддається кулакові життя.

Приходиться врешті спитати звідкіля Марія Гарасовська черпає оту силу, отой творчий вогонь для своєї мистецької праці?

Сокальський плодючий чорнозем, безмежне багатство галицько-волинської природи, лани пшениці, соняшникові поля, килими трав і конюшини, пісня села Себечів і національна свідомість отого сокальського села, хори, театральні вистави, вечірні співаки на приходстві, близькість з людьми, хатня культурна атмосфера, все те напоїло її ще змалечку своїми магічними чарами.

А потім праця, праця і праця, численні мандрівки по краю, по Европі й Америці і знову праця дослівно в поті чола, і врешті у висліді сотні, сотні картин, які живуть на стінах любителів краси і промовляють до них їм тільки зрозумілою мовою.

На виставці Гарасовської

(Закінчення на стор. 3)

А мені сниться золота пшениця...

Новий нам голокост
Судила злобна доля,
На українській стомленій землі
Посіяна смертельна зброя.

Погасло сонце — примарою страшною
Радіоактивні хмари простяглись
Над Прип'яттю старою

І коли в Чорнобилі
Всьому живому реквієм співали,
Му у далекій чужині
Того не чули і не знали.

Тільки як відгомін трагедії степів
Проник також і до чужих воріт,
Він блискавкою облетів ввесь світ.

І аж тепер згадали Україну,
Шпихлір Европи, золоту країну,
В серці якої атом розірвався,
А ворог тільки злобно засміявся.

Люди здригнулись від нікчемної облуди,
Брехливих вісток, що гірші від отрути,
Ми того ніколи не зможем забути.

Київська земле, серце України,
Від чорного болю стискає нам груди.
Ми хочемо поміч братам нашим дати,
Вони ж не можуть її від нас взяти.

А мені сниться золота пшениця,
Що кров'юпредків наших багряниться,
Тепер атомом знищена докраю.

До Бога в небо руки простягаю,
Спаси твій нарід, шепчу у відчаю,
Не дай погаснути зорі
Його призначення на цій землі.

Арніка

Володимир Жила

ІГОР КАЧУРОВСЬКИЙ — ПЕРЕКЛАДАЧ ПЕТРАРКИ

II.

Тут і хотілося бодай коротко спинитись на кількох перекладах Качуровського й придивитися до його передачі змісту першотвору, ідейно-образної системи, сили емоційного вислову та зовнішніх ознак вірша, а саме до строфічної будови й способу римування. Отож спробуємо заглибитись у світ сонету CCCXX в оригіналі та в перекладі.

Італійський першотвір:

Sento l'aura mia antica, e i dolci colli
veggio apparire, onde 'l bel lume nacque,
che tenne gli occhi mei mentr' al ciel piacque
bramsi e lieti, or li ten tristi e molli.

O caduche speranze, o penser' folli!
Vedove l'erbe e torbide son l' acque,
nel qual io vivo e morto giacer volli,

sperando alfin da le soavi piante
e da' belli occhi soui, che 'l cor m' hann'arso,
riposo alcum de le fatiche tante.

Ho servito a signor crudele e scarso:
ch' arsi quanto 'l mio foco ebbi davante,
or vo piangendo il suo cenere sparso.

Український переклад:

Мій давній легіт чую на горбах,
Для зору любе світло де вродилось
І стало — доки небові хотілось —
Жагою й щастям; нині зір — в сльозах.

О марність мрій, о безум у думках!
Вдовіють трави, плесо помутилось,
Пустим і зимним те гніздо лишилось,
Де я живу, хоч ліпше був би прах.

Від ніжних ніг — як би збудилось тепер це —
І від очей, що запалили серце,
Тоді б нарешті спочину діждать!

Я пано[illegible]ужив — черствому скнарі.
Тож довелось, згорівши на пожарі,
Над попелом розвіяним ридать.

У сонеті, насамперед, хочеться відмітити надзвичайну милозвучність, виразність і красу вірша Петрарки в перекладі Качуровського. Перекладач показав себе й поетом, і дослідником. Йому притаманна інтелектуально-емоційна наснага, метафоричність, глибоке асоціятивне й водночас предметно образне мислення. При чому він не відходить від першотвору, а навпаки, відображає його мистецьку дійсність в цілому й робить це в системі значимих мовних елементів оригіналу. Таким чином, до творчої манери Петрарки додаються особливості творчої манери перекладача й переклад стає органічною синтезою двох культур, які зведено до спільного знаменника без будь-якої втрати для першотвору чи лишнього здобутку для перекладу. В тому, на нашу думку, лежить краса, вірність і своєрідність перекладу.

Канцона „Італіє моя..." напевно пригадала перекладачеві чимало паралель з минулого України й тому він переклав її з глибоким зрозумінням та показався великим шанувальником італійської історії і поезії.

Італійський оригінал:

Per Dio, questo la mente
talor vi mova, e con pieta guardate
le lagrime del popol doloroso,
che sol da voi riposo
dopo Dio spera; e pur che voi mostriate
segno alcun di pietate,
vertu contra furore
prendera l' arme e fia 'l combatter corto:
che l' antico valore
ne l' italici cor non e ancor morto.

Український переклад:

Мій Господи, як би цих віршів сила
Думки розворушила вам,
Щоб ви поглянули зі співчуттям
На сльози страдницькі народу,
Що, мов од Бога, жде од вас на мир і згоду!
Тож дайте знак йому у милості своїй:
Відвага піднесе проти хижацтва зброю,
І хай недовгим буде бій —
Адже колишній дух героя
Ув італійськім серці ще живий!

Переклад вийшов потужно.

Ідейно-тематичний зміст поеми, її дух і патос передано в перекладі наскрізь чітко. Перекладач зумів донести до читача настрій оригіналу, його красу, найтонші відтінки почуттів і думок, як також емоційні особливості італійського першотвору. що торкається форми, то сам перекладач стверджує, що її „відтворено лише частково: збережено кількість віршів в окремих тирадах і дотримано принципу передачі змісту із вірша у вірш, але порядок рим передано з деяким відхиленням, а чергування довгих і коротких віршів дано довільно". Цікаво, що 54 слова італійського тексту перекладач зумів передати 55-ма словами в українському перекладі, що вказує на факт, що перекладач точно орієнтувався на першоджерело. Таким чином, мистецький переклад — це галузь особливого мистецтва, яке більше, ніж будь-яке інше вимагає наукового підходу.

У книгу включено два обширні вступні нариси перекладача українською і італійською мовами, подано використану літературу, список українських перекладів Петрарки, як також список праць Ігоря Качуровського (надрукованих і готових до друку).

Книжка появилася на доброму папері. Її італійські оригінали надруковано на лівій сторінці, а українські переклади — на правій. Великою прикрасою видання є чудові малюнки-ілюстрації Ст. В. Конашевича.

В цілому ж „Франческо Петрарка: Вибране" є цінним надбанням української літератури в ділянці перекладу. Книжка, без сумніву, стане корисною і спеціялістам-філологам, і широкому колу читачів, що люблять справжнє мистецьке слово.

У Філядельфії...

(Закінчення зі стор. 1)

тичними діячами, які є прихильні українським справам. Вони працюють у виборчих кампаніях, помагають політикам, запрошують їх на різні українські імпрези і тримають з ними постійні зв'язки. Останньо, як інформують, нав'язали контакти із впливовими урядовими чинниками в столиці стейту Пенсильванії, Гаррісбургу.

Крім того Комітет і його члени реагують на кожну актуальну нагоду. Так вони брали участь в обороні українського моряка Мирослава Медведя в Ню Орлінс, робили заходи в справі жертв атомового вибуху у Чорнобилі із організауванням демонстрації біля Об'єднаних Націй, писали до Президента перед конференцією в Ісляндії, щоб він порушив справи Юрія Шухевича, Миколи Горбаля, Левка Лук'яненка і Миколи Руденка. За їх почином створено також Ад гок комітет для справ балтицьких народів і України і вони плекають добрі стосунки із лотишами та деякими представниками жидівських груп. Душа комітету Уляна Мазуркевич, є громадським членом урядової Комісії для прослідження Великого голоду у Вашінгтоні.

Слухаючи розповіді про всі ті акції, у нас мимоволі насувається питання скільки членів має цей комітет, що може так багато зробити, та якими фондами розпоряджає. У відповідь довідуємося, що потрібні фонди дістають від щедрих жертводавців, які оцінюють їхню активність, а частинно видатки покривають самі. Коли йдеться про членство то показується, що комітет від зарання дії є у числі 12-14 осіб, і в ньому тепер крім трьох "гостей є ще Ірена Скульська, Христина Филипович, Богданна Кульба, Одарка Турченюк, Барбара Енн Данковська, Орися Гевка, Тамара Стадниченко, Ірина Юрчак, Віра Датен, Дана Савицька, сестра Ґльорія Колман. Крім того завжди допоміжний у дописах про дію Комітету для української преси є Ярослав Татомир.

Справді, можна дивуватися, що така мала відносно числом група має таку велику енергію і наснагу до праці, яку виконує добровільно.

Так і тепер, у підготовці своєї чергової акції гідного відсвяткуванні 10-річчя УГГ, взялися за це діло одиниці. Під керівництвом У. Мазуркевич, Х. Сеник і В. Андрейчик фінансові справи перебрала Б. Кульба, І. Скульська займається організуванням приїзду хору „Веснівка", Х. Филипович — залею і адміністрацією концерту, а І. Юрчак виготовляє спеціяльні жетони з нагоди 10-річчя УГГ.

Висловлюємо надію, що при такій підготові імпреза пройде так гарно, як вони собі того бажають, хоча час її не надто добрий з уваги на День Подяки, а з тим і довгий кінець тижня, що охоплює саме і неділю, 30-го листопада.

Українська громада Філядельфії та околиці напевно прибуде на це відзначення численно. Вступ на імпрезу 12 дол., 10 дол. для сеньйорів, а 25 дол. на концерт і прийняття.

НОВА ВИСТАВКА Я. ВИЖНИЦЬКОГО

Ню Йорк. — У неділю, 30-го листопада ц.р. тут у ґалерії Об'єднання Мистців Українців у домі Визвольного Фронту, 2-га авеню ч. 136, о год. 2-ій по полудні буде відкриття виставки образів-оліїв мистця Ярослава Вижницького, одного з найвидатніших сучасних українських кольористів-романтиків. Його виставка у тій же ґалерії тому два роки, влаштована під гаслом „Зима", мала такий успіх, що мистець рішився виступити знову з кругло 40 новими експонатами, між якими найбільшу увагу, мабуть, буде притягати великий архітектонічний образ „Собор св. Юра у Львові".

ДИРЕКТОР СІ-АЙ-ЕЙ ВІЛЛІЯМ КЕЙСІ зізнавав на переслуханнях спільного засідання комісій у справах розвідки Сенату і Палати Репрезентантів. В. Кейсі зізнавав перед законодавцями у справах, що стосуються тайних переговорів з Іраном і продажу американської зброї режимові аятолли Хомейні. Переслухання відбуваються при закритих дверях. Також при закритих дверях почалися переслухання в комісії у справі збросень Палати Репрезентантів. Їх темою є недавні переговори в Рейкявіку між президентом Роналдом Реґеном і совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим. Першим відповідав на запитання законодавців асистент секретаря Департаменту оборони Ричард Перл.

НЮЙОРКСЬКА ГАЗЕТА „Дейлі Нюз" пішла за прикладом „Ню Йорк Таймс" і відмовилася відновити контракт з пресовим аґентством Юнайтед Пресс Інтернешенел. Таким чином у Ню Йорку не залишилося ні однієї великої газети, яка підтримувала б зв'язки з ЮПІ. Контракт з „Дейлі Нюз" оцінюється сумою у висоті мільйон долярів і для ЮПІ, яке і без того переживає серйозні економічні труднощі, такий удар буде дуже відчутним. Аґентство, якому загрожувало банкрутство, купив минулого літа за 41 мільйон долярів мехіканський видавець Маріо Васкес-Рана.

З Охтирки — до Бінґгемтону

Є на Україні, недалеко Харкова, в теперішній Сумській області, над рікою Ворсклою, місцевість Охтирка. Заснували її наші козаки і селяни в 1641 році, а для захисту від нападів кримських татар побудовано там фортецю у 1647 році. „Охтирка", це слово татарського походження, від слова „Ахтир". Охтирем названо недалеку гору і Охтирем зветься річка.

Та трапилося у тій Охтирці щось незвичайне, що перейшло у пам'ять поколінь і записано в історію народу і в анали української Церкви.

Був якраз час сінокосів, 2-го липня 1739 року. Отець Василь Данилів вийшов у прицерковний сад, щоб випробувати нову косу. Замахнувся нею кілька разів і обильний покіс пахучої трави ліг повз нього. Та нараз якесь дивне сяйво, що оподалік пробивалося із гущі трави, застановило священика. Підійшов туди, опустив косу і у гарячій молитві впав навколішки. Перед ним у траві лежала ікона Матері Божої, від якої промінювало дивне світло. Відкіля Вона там взялася? Відповіді на це питання не було тоді, і до сьогодні немає. Отець Василь з гарячою молитвою відніс ікону до своєї хати і примістив в окремій кімнаті. Всі з родини священика заходили часто до тої кімнати на молитву перед іконою і знаходили в ній заспокоєння, полегшу і радість, але ніхто не міг спати в цій кімнаті, бо кожного чи кожну опановувало якесь неоправдане почуття страху. Разом з іконою поселилися в цій кімнаті якісь незрозумілі, глибокі почуття і явища.

Три роки перебувала ікона в хаті священика і сповняла усіх якоюсь незвичайною набожністю. Аж одної ночі явилася Богородиця о. Василеві у сні і доручила йому власними руками чистою водою помити ікону, що він зараз же проснувшися й виконав. Але тої самої ночі приснилося о. Василеві, що йшов він до річки вилити воду, яка лишилася від обмиття ікони, коли на зустріч йому вийшла Божа Мати і сказала, щоб зберігав цю воду, бо в ній є цілюща сила. Проснувшися, о. Василь зачерпнув трошки тої води і дав напитися своїй дочці, що від довшого часу хворіла, і вона в ту ж мить оздоровіла.

З правдивою набожністю підходять люди до цілування Чудотворної Ікони, яку тримає о. Б. Кінь.

Вістка рознеслася по всій околиці. Привозили хворих до о. Данилова, а він давав їм по ковткові цілющої води і деякі з них видужували.

Під кінець третього року, не сумніваючися у чудотворність ікони о. Данилів переніс її до церкви, вважаючи, що там їй місце. Одного ранку, молячися перед іконою він завважив на дошці ікони мале пошкодження, тому прикликав іконописця і просив його направити пошкоджене. Але вночі почув іконописець голос, що нісся з ікони: „Встань! Наспів час віднести ікону там, звідкіля ти взяв її, бо нічого направити ти не є всилі". Зараз же відніс іконописець ікону о. Данилову і розповів, що сталося.

Після ще кількох чудесних оздоровлень хворих, особлива духовна комісія прослідивши усе, офіційно і беззаперечно ствердила чудотворність ікони „Охтирської" Богородиці.

В 1768 році закінчено побудову і посвячено величавий Собор Покрови Пресвятої Богородиці Охтирської, почитання якої поширилося по всій Україні і далеко поза її межі.

У наслідках хуртовини Першої світової війни, а властиво кажучи, під час большевицької революції, були знищені, а частіше пограбовані неоціненої вартости пам'ятки нашої культури і релігійні реліквії українського народу, але чудотворна ікона „Охтирської" Богородиці, чудом зберігалася в державному музеї в Харкові. Коли у вирі Другої світової війни на наші землі „прийшов злочинець, злочинця п'ятнувати", разом із пограбованими пам'ятками „зникла" з харківського музею також ікона „Охтирської" Богородиці. Випадково знайдено її пізніше в мистецькій галерії в Будапешті в Мадярщині і щойно в 1966 році її викуплено і перевезено до Торонто, а від 1971 року чудотворна ікона „Охтирської" Богородиці зберігається в мистецькій галерії Українського Музею в Наягра Фоллс, Канада.

* * *

Готуючися до гідного відзначення Тисячоліття Хрищення України, парох української католицької церкви Христа Чоловіколюбця в Джонсон Сиṫі, Н. Й., (Бінґгемтон й околиця) о. Богдан Кінь покликав діловий комітет і з ним почав проводити підготову до цих величавих святкувань в 1988 році.

Вступом до святкувань 1000-ліття був проведений у вересні з вірними „Чин Благодаті св. Хрищення", а неначе прелюдією було „Благовіння „Охтирської" Богородиці, в жовтні.

Зацікавлений чудотворною іконою „Охтирської" Богородиці, о. Б. Кінь постарався про перевезення ікони з музею і виставлення її в чудовій (в гуцульському стилі збудованій) церкві Христа Чоловіколюбця в Джонсон Сиṫі, Н. Й., куди сотнями приходили кожного вечора люди, у більшості вірні різнонаціональних церков в околиці, а в суботу і неділю приїздили автами або автобусами паломники з Алмайри, Амстердаму, Коговзу, Сиракуз, Вотервліту, Рочестеру, Скрентону та інших місцевостей, щоб перед чудотворною іконою Матері Божої занести свої гарячі молитви і віддати себе під Її покров.

Місцева американська преса двічі писала обширні репортажі про цю небуденну на терені Трипл Сиṫі подію, а телевізійні і радіові станції подавали інформації про чудотворну ікону, її почитання і про недалеке Тисячоліття Хрищення України. Тому й зрозуміло, чому стільки людей відвідало нашу церкву, а в ній чудотворну ікону Божої Матері.

Крім щоденних відправ Служб Божих, Молебнів і Акафистів, в днях від 15 до 22 жовтня, які відправляв парох о. Б. Кінь, відправляли ще і проповідували: о. І. Мікаляюнас, парох литовської католицької церкви св. Йосифа в Бінґгемтоні, о. І. Мульранен, парох католицької церкви Св. Духа в Бінґгемтоні.

В суботу, 18-го жовтня, Молебень до Матері Божої відправили парох о. Б. Кінь, о. кан. Б. Смик, парох української католицької церкви св. Володимира в Ютиці і о. Т. Гуманицький, парох української католицької церкви св. Миколая в Ватервліт. О. Б. Смик проповідував українською мовою, а о. Т. Гуманицький, — англійською.

В неділю, 19-го, Молебень відправляло разом 11 священиків: Монсеньйор, митрат В. Середович з Сиракуз, о. Ч. Меззоммо з Авбурну, о. В. Бучек з Рочестеру, о. М. Юриста з Бінґгемтону, о. І. Мікаляюнас з Бінґгемтону, о. Д. Вокер з Бінґгемтону, о. Й. Садовскі з Бінґгемтону, о. диякон М. Коць з Сиракуз, о. Ю. Ворщак з Скрентону, о. Г. Судик з Ендікат і парох о. Б Кінь. Проповідували: о. Ч. Меззоммо українською, а о. М. Юриста англійською мовами.

В суботу співав частини нової Богослужби хор української католицької церкви св. Миколая з Ватервліту під керівництвом Кушніра, а в неділю — хор Рутенської візантійської церкви Св. Духа в Бінґгемтоні під керівництвом Р. Дунляпа.

Крім вищезгаданих священиків з різних церков і різних національностей, що брали участь у відправах, приходили молитися перед чудотворною іконою: латинський Єпископ Т. Костелло, монсеньйор Ст. Дутко, монсеньйор П. Овенс, о. Ст. Білонік, о. А. Майданік, два протестантські священики та багато монахинь з різних орденів.

Е. Курило

Портрет...

(Закінчення зі стор. 2)

у Чикаго не було „мертвої природи", не було того, що зів'яле, сухе, що віджиле. Була жива природа з усією своєю вітальністю, був кольор і пульс життя, були душевні неспокійні вири і велике бажання бути, видержати на стійці, не пропасти, не закопати щедрого Божого дару аж до останнього віддиху.

Двадцята виставка картин Гарасовської відкрила (черговий раз) джерело вітальности і сили цієї мисткині, мисткині жінки, якій енергію позавидувати може не один мужчина—маляр.

Там же на виставці краєвиди космацького Гантеру, що пахнуть чеберцем і грибами, небо підперте сосною (вид із бальконy Союзівки), розбурхані води річки Скогорі, скелисте Кольорадо із щпилем Пайкс Пік, де завірюха пірвала металевий Мікин мольберт, і понесла його у пропасть. А далі — краєвиди сливе цілої Югославії такі ж схожі на наші копиці сіна і снопів, маки у збіжжі, клаптики орних нив, старенькe подвір'я у Загребі з голубом на підвіконні, а внизу розгоріла настурція.

А квітів на виставці, мов у ботанічному царстві. Фраґмент церковці в Поворознику, — доземний поклін мистця розп'ятій Лемківщині. Ікони Гарасовської сходять із старих стін, молодіють, одягаються в людську одежу і йдуть між людей ширити мир і любов.

Та все таки, на мою думку, майстерно створений братів портрет — одна із кращих картин Гарасовської.

Що ж ще додати до портрета мисткині? Вона стоїть серед квітів і трав. Білий, старий капелюх, синій каптан — „сарафанчик", драні сандалі, збоку крісельце, на ньому касета з двадцяти пензлями, а на касеті палітра важка, преважка, в руках не втримаєш.

Вітер розносить дико поли її капітана, здирає з чола капелюх, трясе мольбертом, але мисткиня працює вперто, хапає живу природу цупко у жмені і кладе її непорочну на сірі малярські полотна.

Такій творчій людині, що весь свій вік присвятила рідному мистецтву, від громади належиться подив і пошана.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ і жінка його старшого брата Роберта вбитого в черв 968 року в Лос Анджелесі, відвідали могили покійного сенатора, а також президента Джана Кеннеді, що знаходяться поряд на Арлінгтонському крайовому цвинтарі. Відвідання могил відбулося з нагоди 61-ої річниці з дня народження Роберта і 23-ої річниці з дня смерти Дж. Кеннеді, який був вбитий 22-го листопада 1963 року в Далласі.

Свято книжки у Вінніпеґу

Українська Вільна Академія Наук Канади влаштувала в неділю, 5-го жовтня ц.р., в пополудневих годинах в залі читальні „Просвіта" у Вінніпеґу Свято української книжки, яку традиційно відмічуємо в місяці жовтні. На це свято організатори представили українській громаді найновішу працю УВАН, а саме: „Біографічний довідник до історії українців Канади", пера президента УВАН та попереднього голови Української Наукової Ради Канади, д-ра Михайла Марунчака.

Свято відкрила д-р Іраїда Герус-Тарнавецька, заступник президента УВАН і професор української мови та літератури Манітобського університету.

Найтяжчим першим кроком було скласти такий довідник, — сказала вона. — Його можна буде доповняти, виправляти, додавати до нього нові матеріяли, перекладати на англійску мову, щоб він став доступним для всіх".

Довідник цей є першим такого розміру й обсягу в Канаді. Він покриває 3,296 імен і прізвищ різних діячів української культури, історії, літератури, мистецтва сцени, науки, політично-громадського життя, дослідників, послів, сенаторів і інших, покриваючи всі періоди поселення українців в Канаді.

Обширну доповідь про значення таких довідників в науці і громадському житті виголосив ред. Анатоль Курдидик, який назвав видання д-ра М. Марунчака „небуденною книгою", до якої адепти науки часто будуть звертатись за інформаціями.

Після доповіді попрошено до слова автора довідника, який розповів про народження ідеї такого словника-провідника, який охоплює 736 сторінок великого книжкового формату. Він сказав: „Почали ми свою працю в шістдесятих роках...Нашими критеріями були ті діячі, які були готові служити народові, давали йому свою працю, труди, передовість у жертвенності і посвяті. Почали ми від ранніх піонерів, які були тим дріжджям у всьому, а від них ми перейшли в різні ділянки суспільного життя, церковного, шкільництва, народних домів, „просвіт", сцени, мистецтва, торгівлі, банковости, кооперації, економії, політики, військовости, науково-дослідного життя й інш. Сьогодні нема ані однієї суспільної ділянки в Канаді, в якій не було б людини українського роду. В загальному, важливим критерієм була провідна праця в громаді, в парафії, на різних відтинках суспільного життя, праця не одного року, ані двох. Це довголітня праця і не тільки в одній установі...Передусім служіння громаді без матеріяльних винагород...Праця, на якій завжди було знам'я української людини і української громади. Без знамен ми не були б українською спільнотою Канади — з визнаними національними рисами, цілями і потребами майбутнього... Коли ми сьогодні говоримо про багатокультурну Канаду, то ті тисячі, які в цій книзі, несуть заслужену відповідальність за цю багатокультурність".

Автор книги також склав подяку всім, які чимбудь причинилися до появи цього небуденного твору. Зокрема, він подякував жертводавцям, добродіям і меценатам книги, які поспішили з фінансовою допомогою. Їх усіх подано в книзі, а меценатів зі світлинами. Після цього слідувала роздача книги саме згаданим добродіям, меценатам і співробітникам, які не жаліли автора та домагалися автографів.

Кінцеве слово мав проф. Евстахій Журавський, який від імени читачів і громади подякував авторові.

В розваговій частині свята виступила Ганя Мельник, яка проспівала декілька пісень. Товариська гутірка й прийняття з кавою, чаєм та солодощами з медовим вином закінчили цю успішну імпрезу — сесію УВАН. Цю частину свята доглянули мгр Оленка Негрич, мгр Оксана Розумна та Евгенія Оброца.

Олександер Роїк

ТРАДИЦІЙНА ЗАБАВА НА СОЮЗІВЦІ

Кергонксон, Н. Й. 89-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовує тут традиційну забаву з нагоди Дня Подяки в суботу, 29-го листопада ц.р., в залі „Веселки" на Союзівці при звуках оркестри Н. Гірняка. В програмі є льотерія.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС відгукнулося на пресову конференцію президента ЗСА Роналда Регена рапортом про „грубу спробу З'єднаних Стейтів вмішуватися у внутрішні справи іншої країни" і „змову" американської сторони проти нинішнього уряду в Теграні. Спробу Адміністрації Р. Регена вчинити таку „змову", а також продаж зброї одній стороні в ірано-іракській війні ТАСС характеризує як намагання „підлити масла у вогонь". ТАСС не подає, що продаж зброї Іранові був зв'язаний, зокрема, з бажанням Білого Дому добитися звільнення закладників у Ливані. В рапорті ТАСС закладники взагалі не згадуються ні словом.

ПОКЛИКУЮЧИСЬ НА неназваних чинників Пентагону, пресове агентство ЮПІ повідомляє, що американський літак, на покладі якого був Юджін Гасенфас, засуджений сандіністським трибуналом на 30 років в'язниці, був збитий совєтською ракетою САМ—14. Чинник Пентагону повідомив, що ракети САМ—14 появилися на озброєнні сандіністів лише кілька тижнів тому.

Аксіос! — Гідний!

Гідним свячень дияконських став Маріян Івахів, черговий випускник чикаґської філії УКУ. В неділю, 12-го жовтня, в соборі свв. Володимира і Ольги, з рук Владики Іннокентія Лотоцького, ЧСВВ, сплинуло благословення Господнє і ґроно служителів Христа побільшилося ще на одного члена.

Обряд свячень розпочався вже в суботу ввечорі: поставлення у свіченосця, четця і піддиякона при співі молодечого крилосу під управою Наді Савин. В неділю в час архиєрейської Літургії завершилося свячення. Настрій виїмковий і піднеслий у всіх—це час Свято-покровського відпусту, в час якого гейби наявний дар нашої Покровительки і Заступниці Пресвятої Богородиці—новий священослужитель для української Церкви. Почитанню Покрови Пресвятої Богородиці присвятив і своє слово Владика Іннокентій в час Літургії. Подав численні приклади, як в нашій релігійній і загальноукраїнській традиції глибоко закорінений культ Покрови. Народ віками вірив в Її заступництво і віддавався під Її опіку в часах важких, в часах досвіду з повним довір'ям і любов'ю.

Після Літургії всі гості перейшли до авдиторії, щоб узяти участь у спільному прийнятті з тієї особливої нагоди, чудово приготованого Сестрицтвом Покрова Пресвятої Богородиці. Програмою цієї святочної трапези вів, як господар „дому цього", сам настоятель о. митрат М. Бутринський. Програма розпочалась виступом улюбленого вже всіми дитячого хору „Лісова Пісня" під орудою Марти Стадник. Хор має вже різноманітну програму навіть із сольовими заспівами.

Спільною молитвою розпочалось прийняття, після чого о. настоятель представив присутніх гостей: привітав ще раз Владику Лотоцького, о. Михайла Кузьму, який співслужив Літургію, та о. Андрія Чировського. Отець з особливою шаною вітав маму нововисвяченого отця диякона, паніматку Івахів. Батько не міг бути присутній, бо в цей час приготовлявся до свячень на священика в Австралії, що їх уділив Владика Іван Прашко через тиждень. Серед гостей численні питомці, товариші із філії УКУ. Були також питомці з інших богословських осередків, вони люблять відвідувати Чикаґо і втримують тісний зв'язок. Отець з правдивою гордістю згадав, що це вже восьмий випускник тутешньої філії УКУ сьогодні висвячений, трьох дияконів включно з висвяченим сьогодні о. Маріяном і п'ятьох священиків.

Філія УКУ—це діло Блаженнішого Патріярха Йосифа. Засіяне Патріярхом зерно дає добрі овочі, добре жниво. Вітаючи далі гостей, велику родину диякона Маріяна,—привітав гостей з інших парафій, апелював про більше зацікавлення священичим станом, заохочував ступати слідом новопоставленого диякона. При тій нагоді о. настоятель виявив велике вдоволення, що має змогу працювати в парафії свв. Володимира і Ольги. —„бути священиком—це великий привілей, велика ласка. Бути священиком у цій парафії—це сатисфакція."

Від імені Парафіяльної ради зі словом виступила Оля Попіль, член президії.

Владика Іннокентій був виразно вдоволений з цього дня. В своєму слові він висловив признання для філії УКУ, стверджуючи факт, що тут всі питомці витривали до свячень. В дальшому згадав також про ювілейні святкування епархії у вересні, особливо про зорганізування І-го Епархіяльного з'їзду мирян: Подякував за великий вклад праці отцеві митр. М. Бутринському, о. дияконові А. Онуферкові та проф. В. Маркусеві і всім, які в цих днях допомагали. Повертаючись, однак, до основного торжества—висвячення диякона Маріяна Івахова, виявив справжню батьківську радість.

На закінчення промовив сам диякон Маріян. Зворушений під враженням небуденних переживань він подякував Владиці за свячення, подякував передусім своїй мамі за труд його вирощування, о. настоятелеві і сказав, що загальна атмосфера в парафії, сердечність і щирість до питомців, дружнє відношення опікуна філії УКУ о. Мирона Панчука, отців і товаришів студій допомогли йому в такому виборі життєвого шляху. Подякував красно Сестрицтву, яке трактувало його як прибраного сина, та усім присутнім, що причинилися до звеличення його свята.

Усі учасники в урочистому настрої щиро вітали нового диякона, бажаючи йому найкращих успіхів.

Боже, благослови диякона Маріяна в його праці для української Церкви, для українського народу.

Ірена Камінська

Вони полягли, щоб жити у віках...

Вже щороку під патронатом відділу КУК в Торонто, всі українські ветеранські організації на чолі чолі з Канадським легіоном в листопаді віддають честь й пошану тим, що в боротьбі за національну свободу і людську гідність віддали своє життя.

У неділю, 9-го листопада ц. р., в Українському Поминальному Парку при Скарлит вул. коло 500 осіб зібралися у пополудневих годинах коло пам'ятника полягглим українським воїнам, що боролися в рядах канадської армії „за нашу і вашу свободу", щоб віддати їм поклін й пошану. Листопадовими „маками" і стяжками члени жіночих організацій Комітету Українок Канади прикрашували учасників. Збіркою і парадою ветеранів канадських і українських формацій, кадетів і молодіжних організацій по-військовому керував капітан канадської армії Маркіян Головатий.

Парадний похід з хрестом, церковними хоругвами, організаційними і національними прапорами, вінками, кадетами, ветеранами Канадського леґіону ч. 360, Українських Січових Стрільців, вояків УНР, Карпатських Січовиків, І-ої Дивізії УНА і УПА пройшов і до пам'ятника. Салют паради відбирав полковник Володимир Яремко та чисельні представники українських організацій на чолі з головою відділу КУК інж. Я. Соколиком і послом до онтарійського парляменту Ю. Шимком.

Соборну панахиду, яку очолив митрофорний протоієрей В. Бублик відправляли оо. В. Шараневич, В. Дзюрман, М. Байрак, Т. Лозинський і Т. Дусанівський. Під час відправи співав чоловічий хор „Обнова" під дириґентурою інж. П. Бубели.

Із словом виступив голова відділу КУК інж. Я. Соколик, підкресливши пам'ять про тих всіх, що одні від одних розділені далекими океанами, діти одного українського народу, що боролись і життя своє віддавали за ті самі ідеї — свободи і національної державности, і пам'ять про них ми нікому не дозволимо очорнювати.

Полковник Володимир Яремко, ствердивши великий вклад українців в канадські збройні сили, які рам'я в рам'я боролися за мир і справедливість, теж підтвердив, що ніхто не має права очорнювати геройства українського воїна, того, що боровся за волю Канади, і того, що боровся за волю України. Воля є неподільною! Спільними силами ми оборонимо честь наших вояків і нашого народу.

Хвилиною мовчанки, презентацією зброї, салютом сурмача та співом „Вічная пам'ять" хору і учасників віддано належну пошану тим, що „життя своє віддали за Канаду і Україну". Вінки біля пам'ятника поклали: інж. Я. Соколик-КУК, посол Ю. Шимко-Онтарійський уряд, мгр Н. Ямець — Комітет Українок Канади, і представники Січових Стрільців, І-ої Дивізії УНА і УПА.

Співом хору „Обнова", „Коли ви вмирали" та спонтанним відспіванням національних гимнів Канади і України учасники закінчили програму пошани полеглим. Виконавцям і всім учасникам подякував капітан М. Головатий.

В. Д-юк

ДОПОВНЕННЯ

У звідомленні п. н. „Звітують про стан переговорів" („Свобода" ч. 222) з 20-го листопада ц.р.) з вини автора пропущено „Президент УККА заявив, що УККА не погоджується на зміну назви і на скликання надзвичайного Конгресу". — Ред.